

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNIA

--	--	--

DATA URODZENIA UCZNIA

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

miejsce
na naklejkę
z kodem

☐

dysleksja

SPRAWDZIAN W SZÓSTEJ KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 8 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i datę urodzenia.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem.
Nie używaj korektora.
5. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi:
A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek
na karcie odpowiedzi:

A	B	C	D
---	---	---	---

6. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę
z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
---	---	---	---

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi,
ale jeśli się pomylisz,
błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

	B	C	
---	---	---	---

8. Rozwiązania zadań od 21. do 25. zapisz czytelnie i starannie
w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

Powodzenia!

KWIECIEŃ 2009

**Czas pracy:
60 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 40**

S-1-092

O zwierzętach

Tekst do zadań od 1. do 4.

Wiadomo, że nasze bociany w drodze na zimowiska w Afryce nie skracają sobie drogi i nie lecą nad Morzem Śródziemnym wprost nad Nil. Dlaczego? Przecież nawet małe ptaszki nie oblatują morza dookoła, tylko przelatują nad nim w kilka lub kilkanaście godzin.

Bocianie skrzydła są tak skonstruowane, że mogą wykorzystywać prądy unoszącego się w górę powietrza. Są one długie i – w porównaniu ze skrzydłami innych ptaków – bardzo szerokie. Ich wielka powierzchnia doskonale „chwytą” wznoszący się strumień powietrza. Bociany podróżują w przestworzach tak samo jak lotniarze, wykorzystując ruchy powietrza. Ale opór, jaki wywołują tak duże skrzydła, sprawia, że machanie nimi wymaga znacznego wysiłku. Spróbujcie pomachać lotnią! Szybowanie na nieruchomo rozpostartych skrzydłach w unoszącym się w górę powietrzu to lot prawie za darmo, każde zaś uderzenie skrzydłem to kosztowny wydatek energii.

W słoneczne dni powierzchnia ziemi rozgrzewa się, od niej nagrzewa się powietrze. A ponieważ jest ciepłe, unosi się w górę. W sprzyjających warunkach powstają unoszące się pionowo strumienie powietrza, tzw. kominy termiczne, w których bocian krąży, wznosząc się bez wysiłku na wysokość nawet wielu setek metrów. Następnie, wciąż bez poruszania skrzydłami, posuwa się do przodu o około dziesięć metrów na każdy metr utraty wysokości. Natrafiwszy na kolejne miejsce, w którym powietrze się unosi, znowu nabiera wysokości. Tak może wędrować godzinami, machnąwszy skrzydłami zaledwie kilka razy.

Nad pustynnymi regionami Azji Mniejszej i Bliskiego Wschodu mocno rozgrzanego powietrza nie brakuje, więc podróż, choć dłuższa, jest bardzo oszczędna. Natomiast nad morzem trudno o wznoszące się prądy powietrzne, a jeśli nawet powstają, to mają zbyt małą energię, by przydać się bocianom. Nad wodami przeważają wiatry poziome, więc bociany musiałyby niemal bez przerwy machać skrzydłami, do czego nie są przystosowane.

Na podstawie artykułu: Tomasz Cofty, http://bocian.polska.pl/bocianie_ciekawostki.

1. Tekst wyjaśnia, dlaczego bociany

- A. odlatują z Polski do Afryki.
- B. skracają sobie drogę nad Nil.
- C. lecą do Afryki okrężną drogą.
- D. spędzają zimę nad Nilem.

2. Na którym rysunku zaznaczono linią przerywaną trasę wędrówek bocianów z Polski do Afryki?

A.

B.

C.

D.

3. Opisuając bocianie skrzydła, autor tekstu mówi: „Spróbujcie pomachać lotnią!”. Ma to skłonić czytelnika do
- A. zainteresowania się lotniarstwem.
 - B. wyobrażenia sobie wysiłku bociana.
 - C. wyobrażenia sobie wielkości bociana.
 - D. wykonywania ćwiczeń fizycznych.
4. Jak zachowuje się bocian, gdy znajdzie się w kominie termicznym?
- A. Ucieka jak najprędzej.
 - B. Mocno macha skrzydłami.
 - C. Krążąc, wznosi się do góry.
 - D. Szybując, opada w dół.
5. Samica bociana złożyła jajo 12 kwietnia. Pisklę wykluło się po 34 dniach, czyli
- A. 14 maja.
 - B. 12 maja.
 - C. 22 maja.
 - D. 16 maja.
6. Rozpiętość skrzydeł bociana jest równa 2 m, a wróbla 25 cm. O ile centymetrów większa jest rozpiętość skrzydeł bociana od rozpiętości skrzydeł wróbla?
- A. 8
 - B. 23
 - C. 175
 - D. 1975
7. W jakim czasie gołąb pokona 120 km, jeśli w ciągu godziny lotu pokonuje 90 km?
- A. 1 godz. 20 min
 - B. 1 godz. 15 min
 - C. 1 godz. 30 min
 - D. 1 godz. 33 min
8. W odległości 600 m od leśniczówki znajduje się paśnik dla saren. Na planie wykonanym przez Kasię odległość ta jest równa 15 cm. W jakiej skali jest ten plan?
- A. 1: 4000
 - B. 1: 40
 - C. 1: 9000
 - D. 1: 90
9. Paczka pokarmu dla chomików kosztuje 3,20 zł. Jacek kupił trzy takie paczki, płacąc za nie banknotem dwudziestozłotowym. Połowę otrzymanej reszty przeznaczył na schronisko dla zwierząt. Aby dowiedzieć się, ile złotych Jacek przeznaczył na schronisko, należy obliczyć wartość wyrażenia
- A. $20 - 3 \cdot 3,20 : 2$
 - B. $(20 - 3 \cdot 3,20) : 2$
 - C. $(20 - 3 \cdot 3,20) \cdot 2$
 - D. $20 : 2 - 3 \cdot 3,20$
10. Uczestnicy konkursu o zwierzętach otrzymywali: 2 punkty za poprawną odpowiedź, 0 punktów za brak odpowiedzi i –1 punkt za błędną odpowiedź. Uczestnik, który uzyskał 62 punkty, odpowiedział poprawnie na 36 pytań. Na ile pytań odpowiedział błędnie?
- A. Na 10.
 - B. Na 13.
 - C. Na 26.
 - D. Na 36.
11. Ania wyjechała do schroniska dla zwierząt o godzinie 15.30, a wróciła o 18.10. Podróż w obie strony zajęła jej 45 minut, a pozostały czas spędziła w schronisku. Ile czasu Ania przebywała w schronisku?
- A. 2 godz. 40 min
 - B. 2 godz. 20 min
 - C. 1 godz. 55 min
 - D. 1 godz. 35 min

Tekst do zadań 12. i 13.

Kasia miała skorzystać z atlasu zwierząt i podać przykłady ssaków żyjących w środowisku leśnym. Wybrała trzy zwierzęta:

Nornik zwyczajny Gryzoń o krępych, walcowatym ciele i krótkim ogonie. Kopie w ziemi nory, w których się rozmnaża. Żyje w środkowej Europie, poza lasami, wszędzie pospolity. Jeden z najliczniejszych krajowych ssaków.	Borsuk Krępe ciało, srebrzysta sierść, biała głowa z ciemnymi smugami biegnącymi przez oczy i uszy aż do karku. Występowanie: lasy znacznej części Europy i Azji. Żywi się zwierzętami i roślinami. Młode są karmione mlekiem matki.	Jaszczurka żyworodna Ciemnobrązowa z ciemnymi smugami oraz żółtawymi i ciemnymi plamami. Występuje w znacznej części Europy i Azji. Gady te zamieszkują m.in. podmokłe łąki i śródleśne polany.
---	--	---

12. Kasia poprawnie wybrała

- A. wszystkie zwierzęta.
- B. tylko borsuka.
- C. tylko jaszczurkę.
- D. borsuka i nornika.

13. W każdym wybranym przez Kasię przykładzie, oprócz informacji o miejscu występowania zwierzęcia, znajduje się informacja o jego

- A. liczebności.
- B. wyglądzie.
- C. odżywianiu.
- D. rozmnażaniu.

Tekst do zadań od 14. do 17.

Czułem się bardzo szczęśliwy i jeśli stwierdzam, że mi czegoś brakowało, nie znaczy to, bym się uskarżał. Obchodzono się ze mną dobrze, mieszkalem w przewiewnej, widnej stajni i dostawałem smaczną paszę. Czego można więcej pragnąć? Czego? Swobody.

Przez cztery lata mego życia cieszyłem się pełną swobodą, a potem przez kolejne tygodnie, miesiące i lata stałem w stajni, nie licząc wyjazdów, kiedy to musiałem zachowywać się spokojnie i taktownie, jak stary koń, który ma za sobą już ze dwadzieścia lat.

Rzemienie tu, rzemienie tam, wędzidło w pysku, okulary na oczach! Nie skarżę się, bo wiem, że tak być musiało. Chcę tylko powiedzieć, że młody koń, pełen siły i fantazji, który przywykł ganiać po szerokim pastwisku, z odrzuconym łbem i rozwianą grzywą i ogonem, cwałować z rżeniem ku towarzyszom, że taki koń z trudem znosi zupełny brak swobody. Czasem, gdy miałem mniej ruchu niż zwykle, czułem w sobie tyle siły i werwy, że gdy do mnie John przyjeżdżał, nie mogłem się po prostu opanować. Nie było rady, musiałem sobie poskakać, pobrykać, potaćnić i nieraz, szczególnie z początku, dobrze wstrząsnąć mojego jeźdźcę. John jednak zawsze okazywał mi dobroć i cierpliwość.

– Powoli, chłopcze, powoli, pobujamy sobie i zaraz przestaną cię nóżki swędzić.

Za wsią wypuszczał mnie równym kłusem i po kilku wiorstach zawracał ku stajni, świeżego, ale „bez podrygów”, jak mawiał żartobliwie.

Młode, pełne fantazji konie, które mają za mało ruchu, często uznaje się za narowiste i karze się je. W rzeczywistości to jednak tylko chęć zabawy. John nigdy mnie nie karcił – wiedział, że zwyczajnie roznosi mnie energia. Umiał do mnie przemówić

odpowiednim tonem czy lekkim dotknięciem cugli. Gdy jego głos brzmiał poważnie i zdecydowanie, zawsze potrafiłem to wyczuć, głównie dlatego, że byłem do niego tak bardzo przywiązany.

Na podstawie: Anna Sewell, *Mój Kary*.

14. Ten tekst jest opowieścią przede wszystkim o tym, że

- A. spełnianie obowiązków przynosi radość.
- B. nie należy zrażać się niepowodzeniami.
- C. niełatwo pogodzić się z utratą swobody.
- D. w życiu najważniejsze jest posłuszeństwo.

15. Kto jest narratorem?

- A. Opiekun konia.
- B. Autorka.
- C. Koń.
- D. Nie wiadomo.

16. Na podstawie tekstu można powiedzieć, że John był

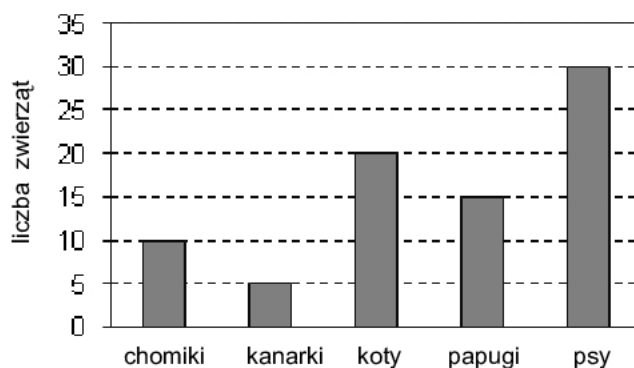
- A. surowy.
- B. niecierpliwy.
- C. lekkomyślny.
- D. wyrozumiały.

17. W jakim znaczeniu zostało użyte w ostatnim zdaniu tekstu słowo *przywiązany*?

- A. Przymocowany.
- B. Osiodłany.
- C. Uparty.
- D. Zżyty.

Diagram do zadań od 18. do 20.

Zwierzęta hodowane przez uczniów

18. O ile mniej chomików niż psów hodują uczniowie?

- A. O 3 mniej.
- B. O 5 mniej.
- C. O 10 mniej.
- D. O 20 mniej.

19. Z diagramu wynika, że uczniowie hodują

- A. pięć razy więcej kotów niż papug.
- B. tyle samo kotów, co chomików i papug łącznie.
- C. tyle samo psów, co chomików i kotów łącznie.
- D. sześć razy więcej kanarków niż psów.

20. Jaką część wszystkich zwierząt hodowanych przez uczniów stanowią ptaki?

- A. $\frac{1}{4}$
- B. $\frac{1}{3}$
- C. $\frac{1}{6}$
- D. $\frac{1}{16}$

21. Uzupełnij dwa brakujące ogniwa łańcucha pokarmowego, wybierając z ramki odpowiednie nazwy organizmów.

dziesięcioł, lis, kornik, mysz, żaba

pszenica → → → orzeł

22. Kowalscy chcą jechać w lipcu na dwutygodniowy urlop. Muszą zabrać ze sobą psa i chcą wydać jak najmniej pieniędzy. Oto oferty, które ich zainteresowały:

1. Pensjonat „Malwa” 100 m Cena za nocleg: 25 zł od osoby Zwierzęta: bezpłatnie Wolne terminy: pierwsza połowa czerwca, 1 – 10 lipca	2. Pensjonat „Zacisze” 150 m Cena za nocleg: 30 zł od osoby Opłata za psa: 5 zł za dobę Wolne terminy: lipiec, druga połowa sierpnia	3. Pensjonat „Amelia” 200 m Cena za nocleg: 30 zł od osoby Pobyt zwierząt: bez opłat Wolne terminy: 1 – 10 czerwca, pierwsza połowa lipca
--	--	---

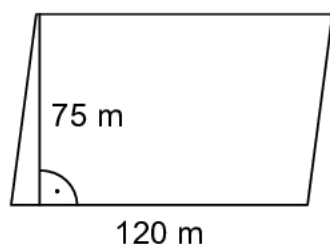
Który pensjonat powinni wybrać?

Co na podstawie ofert można powiedzieć o położeniu wszystkich pensjonatów?

.....

23. Działka przeznaczona na łąkę ma kształt równoległoboku o wymiarach podanych na rysunku. Paczka nasion trawy wystarcza na obsianie 2500 m^2 działki. Ile co najmniej takich paczek należy kupić, aby obsiać trawą tę działkę?

Zapisz obliczenia i uzupełnij odpowiedź.

Odpowiedź: Należy kupić co najmniej

24. Samochód Jana zużywa 6,5 litrów paliwa na 100 km. Jeden litr paliwa kosztuje 4,80 zł. Jan zamierza pojechać samochodem z domu do stadniny oddalonej o 40 km. Oblicz, ile będzie kosztowało paliwo na przejazd z domu do stadniny i z powrotem.

Zapisz obliczenia i uzupełnij odpowiedź.

Odpowiedź: Paliwo na przejazd w obie strony będzie kosztowało zł.

25. Napisz opowiadanie pt. „Tak się zaczęła przyjaźń”, którego bohaterami będą człowiek i zwierzę.
Opowiadanie powinno zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

[illegible]

Brudnopis

